

ACC. NR M. 13982: 1-9.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Öland Upptecknat av: Fritz Carlsson
 Härad: Heckeleby Adress: Alby, Svärköv
 Socken: Hultströmad Berättat av: " "
 Uppteckningsår: 1956 Född år 1881 i Stenissa

Öknarna, kalvätt och skämt om olika bygders
innesamare. s. 1-5
Välförjden. s. 6-9.

LUF 80.
" 89.

L. M. F. 80.

Kutterstads
Hälsbygd

ACC. N:R. M. 13982:1.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Luf 80
1.

2
Obrannan. På hela södra Öland förekom
obranan på de olika socknarnas inneskänare
Här nägra exempel. Sandby. "Bytere" Gårdby "Bytere"
Stenåsa "Kämpen". Kutterstad "Kaxen". Segerstad
"Knegghäkan" Gråsgård. (der siffriket var mycket
guld) "Littlyggen" och "Littlyggen"
Kastlösa "Kärran". Lomedby "Får" s. s.
Staden Kärnan hade obrannan
"Kvartastan". Framme på grund av den dåliga
reuehållningen som tydde på frånvaron av
brannan. End. en smidevisan var en
stort bydde. Ut i Kärnan stad, der finnes
ingen brannan för på lördagen.
Byn Skärlov i Kutterstad socken har för
kärns. "Strikes Skärlov" och Skärlovsboarn
för strikes folk. Byn Örsby i Gråsgård socken
kärns "Turkiet" och inneskänaren för "Turkar"

Ransor och verser

I en by i Stenisa, der för örigt prästen bodde
i byns herre ände minn jag en ramma om
Bödelma.

Den tag hästen sa prästen. Dog han sa Lars-
Johan, Dit ar sa Johan Lar. Den tag min bea
sa Lovmantis Oll. Han ligger i boen, sa
Nils Ant Jon.

När Is målningen var stadd vid kassa
så hette det. Jag är från Store Kronobergs län
Gud vis. När han var retan prygur kom han
från. Se fattiga smilt.

När ärtappan tun, ropade ärtarna tin vartha
Var är du, här är jag.

Olund är fattigt på skor. En präst såkte en
gäva i Smiland, och fick det samma. Han
träffade sen en av hans fordra församling
medlemars. Viken frågade hur prästen trivdes

i sin nya gäll. Presten svarade. På Öland
 var det svårt att få något att lägga under
 gnytan men i Sonekland är det svårt att
 få något att lägga i henne.

Jett kontrakt fanns en keplare som brukade
 besvara alla frågor med "Det beror på de"
 En gång var alla kontraktets präster samlade
 hos Prästen. Någon tillade Prästen att fråga
 keplaren om någonting som han ej kunde
 besvara med det vanliga "Det beror på de".

3
 Prästen frågade. Anser keplaren det var synd
 att döpa barn i soppor? Det beror på de svarade
 keplaren. Vad i all världen kan det bero på?
 sa Prästen; ja sa keplaren. Skulle man döpa
 barn i sådan soppa som närlig Prästen
 bjuder på, då vore det en föraktlig sak men
 att döpa dem i sådan soppa som vi fattiga
 keplaren får hälla oss med, vore inget synd

FOLKLIVS-
 ARKIVET
 LUND

3.

Så tunn som den är

En färvaktare, som vaaktade för på
Ölandt även, jagade samtidigt i koren.
Han hade skuldt till en handlande
i Nöbbylånga, det blev ändrig av än betala
så handlaren födra betalning. Vaktaren
sade som samningen var, att han ej hade
några pengar; men undrade om handlaren
gjorde thga koren för skulden, vilken han
förklarade sig vittis till. Så handlaren väntat
någon tid, frågade han gårdens äm, hur det
gick med kornen, och fick till svar, en
omöjliga. Han intet påstron tot några ^{är?}
De springer på även, och han skaffe ju tag ^(skulle de) koren för

41
En sothare, som besökte gårderna
för än sote skovtenarna, fick i en gård
några pletter. Så han intet orkade äta dem
genast. Lade han dem i korgen tillsammans med

Sotargrejorna. Det blev mörkt på kvällen då han gick han smuttlade ^{och följde} i portängarna och pasten för en berg. I portängarna blev hästlort. Sotarna kunde i mörkret ej skiljas på pasten och hästlorten. Vad som passade oss märkte dem. Han låg på benen och smuttede. De va pcut. De va lort. De va fett. De va lort. mummula han.

Förhållandet till andra byggen

Industriarbetarna vid Segerhamns bruk =
= bruk, varaf en del med jaldbrukarbefolkning
= en. En är till i byggnaden vid Austillså =
= vingar. Jag minnes vid mönstningen år 1950
det blev regelbrett storslagsmis. Så krono =
= betjäningarna hade fullt upp att göra med att
5/ hålla ordning, som vid marknader påkom
slagsmis och bråk

L. M. F. 82

ACC. N:R M. 13982:6.

Skuttarströ
Mörlösa by

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Jmf 82

Västfågden.

61) Så länge man kan minnas tillbaka
har (intill för några år sedan) följande västfåga
 varit förhärskande, nämligen så kallat fyrkigt
 Träda, Råg, vete, Korn, och Havre.

Området söderkusten, när man böjade och
sockerbetar, blev västfågden denna!

Höstda. Sockerbetar, Korn, och insädd vete.

En del hade femskifte, då fick vatten ligga
två år. Svedjelund har ej funnits i denna

byggd, då skog ej finnes. Västfågden har nog
 varit densamma, såväl på närbelägna äkra

som den på längre avstånd. Den såmte
 utmärkesjorden, har ej användts för socker-

betodling. När foderbruket odlades
var det endast i mindre skala och räckte

ej så länge. Numera användes betmassa
och lagrad blott, till foder och det brukar

räkna över hela den tid & tillfodring åger
rum. För cirka 20 år sedan odlades endast
hela skiftet med betor, andra hälften beöddes
med ströå. För potatsoodlingens vägn
odlades endast ströå. Potatsoodlingen
placerades efter ströåden.

Potatis har aldrig ingått i växtcykeln, utan
odlats på såvliga åkrar. Då det är räddt
att potatis som odlats på sandjord alltid blir
vätsmakade. Det har nägon gång hänt
att man tagit två höstrådesgrödor efter var-
andra, såsom två sockerbetegrödor.

De senaste femton åren har odling av
lök förekommit i ganska stor utsträckning,
såsom rödbetor, morötter och gurkor.
Den odlingen infördes i växtcykeln, utan
odlas på särskilda, härja lämplig jord.
De inverka givetvis på de övriga grödernas areal.

Jursåning i en viss stor årtid i den ströad
som så efter socherbetarna. Jursåning i träda
började omkring år 1895. och då i mindre om-
fattning. Om man tog en timotejskör på
andra eller tredje årets van måste det bli
ändring i värfjilden. tredje års van & kördela
sj. Öken ofta förte och andra årets. men
då blev det femskifta: då tre skörden alltid
togs mellan varje jursåning.

Den jord som användes för specialod-
lingar, blir såsom trädsk, ej heller besädd
med ströad. Den timföre rikligt med göd-
ning och arbetas intensivt höst och vår.

Närmare sedan specialodlingarna tar
den bästa jorden. förkommer såsom beträda
Tack vare träfruktodlingen, då jorden blir
bearbetad hela försommaren, anses beträda
vara obehövlig.

Den gamla värtföjden hävar på
en flösvinn. då nya odlingar kommer.
Således odles röstraps. ofte 2 år efter.
var andan på samma skifte, efter repen
säs alltid höströte. Sedan sockerbeton,
sedan versade. med insening. Man vill
gärna så repen på beträde. Sedan man
ofta plöjer upp vatten när första skörden är
tagen och arbetar i trädan under sommaren
då repen ska säs i mitten av augusti månad.
Det kan då bli trida, reps, reps, vete, sockerbeton,
korn, och vax. således 7 gårdar till nästa trada.
Så länge man minnes. Man fyrskifte användes
fram till omkring år 1840.